

פרוטוקול מס' 323
מישיבת ועדת הפנים ואיכות הסביבה
יום רביעי, כ"ב בחשוון התשנ"ט (11 בנובמבר 1998), שעה 10:30

נכחו: חברי הוועדה: מיכה גולדמן - היו"ר
בנימין אלון

מוזמנים: ריקי מעוז - משרד הפנים
מודי אורון - הרשות לשמורות טבע וגנים לאומיים
רחמים עובדיה - מינהל מקרקעי ישראל

יועצת משפטית: מרים פרנקל-שור

מנהלת הוועדה: יפה נקר

קצרנית: מזל כהן

סדר-היום: ביטול אכרזה על חלק מגן לאומי מעין חרוד.

ביטול אכרזה על חלק מגן לאומי מעין חרוד

היו"ר מיכה גולדמן:

אני פותח את ישיבת ועדת הפנים.

על סדר-היום: ביטול אכרזה על חלק מגן לאומי מעין חרוד. אני אקרא את פנייתו של שר הפנים בנדון.

"הנדון: בטול אכרזה על חלק מגן לאומי מעין חרוד - בהתאם לחוק גנים לאומיים שמורות טבע אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998, אבקש את אישור הוועדה לביטול אכרזה על חלק משטח הגן הלאומי מעין חרוד לפי התשריט המצורף.

הבטול מבוקש ביחס לחלק מהגן הלאומי לשם הקמת שכון עובדים אזורי, גדעונה ובהתאם ליוזמת המועצה האזורית גלבע.

גן לאומי מעין חרוד הוכרז בתאריך 16.5.68. הודעה על כך פורסמה בקובץ התקנות מיום 13.6.68. מועצת גנים לאומיים ושמורות טבע החליטה בישיבה מיום 15.10.82 "לבטל אכרזה של חלק מגן לאומי מעין חרוד בהתאם לתכנית מפורטת מס' 3990 שכון עובדים כפר גדעונה למעט השטח הצבורי הפתוח שסומן בתכנית בצבע ירוק".

על פי פניית לשכת התכנון של מחוז הצפון מיום 19.4.83, החליטה המועצה הארצית בתאריך 6.9.83 לייעד לתכלית שאינה גן לאומי שטחים בגן לאומי מעין חרוד בהתאם לתכנית מפורטת מס' 3990 גדעונה. לפי מכתב מהרשות המקומית מיום 26.12.83 אין התנגדות לביטול האכרזה.

הבקשה הופנתה בשעתו לוועדת הפנים שדרשה קבלת אישורים נוספים קודם לאישורה לביטול האכרזה.

ניתן אישור הוועדה לשמירה על קרקע חקלאית מיום 7.1.85.

ניתנה הסכמת רשות הגנים הלאומיים לביטול האכרזה לפי מכתב מיום 20.11.97. ניתנה הסכמת השר לאיכות הסביבה לפי מכתב מיום 29.1.98.

על פי בקשתו המחודשת של הממונה על מחוז הצפון מיום 3.11.96 אבקש את אישור הוועדה לביטול שטח חלק מהגן הלאומי. מצ"ב תשריט ביטול האכרזה. בכבוד רב, אליהו סויסה, שר הפנים."

בנימין אלון:

יש בהליך אכרזה סדר מאוד ברור. הליך ביטול אכרזה הוא גם מסודר?

היו"ר מיכה גולדמן:

באותה צורה.

בנימין אלון:

זה בחוק?

היו"ר מיכה גולדמן:

זה בחוק. זה הליך ארוך מאוד.

רחמים עובדיה:

החוק קובע שר הפנים בהסכמת השר לאיכות הסביבה.

מודי אורון:

בהליך אכרזה צריך להתייעץ עם שר החינוך, עם שר הביטחון. פה לא צריך אישור שר הביטחון לביטול האכרזה.

היו"ר מיכה גולדמן:

אין פה שום כוונה לעשות מחטף.

בנימין אלון:

לא. אני פה עם ראש פתוח.

מה זה שיכון עובדים? היא עדיין בונה במדינת ישראל?

היו"ר מיכה גולדמן:

היישוב הזה הוא ישוב קהילתי. במלים "שיכון עובדים" התכוונו לעובדי ציבור של האזור. פעם קראו ליישוב הזה משק עובדים. אחרי זה קראו לזה משק עזר. היו הרבה שמות.

מודי אורון:

בסך הכל מדובר בשטח שיש בו בתים, גרים בו אנשים. בזמנו כשהוכרז הגן הוא הוכרז כנראה בטעות או יד קלה.

היו"ר מיכה גולדמן:

בזמנו היתה כוונה למחוק את הישוב הזה. זה היה בתקופה של בן-צבי, שהיה ראש המועצה האזורית גלבע. ראו את גדעונה כנטל. אבל כדי לתת ליישוב זכות קיום, אי-אפשר שלא להוסיף לו כמה עשרות יחידות דיור כדי שתהיה שם קהילה שתצדיק את עצמה. אתה רוצה להחזיק מועדון נוער, אתה רוצה להחזיק בית כנסת, אתה רוצה להחזיק מקווה, אתה רוצה להחזיק שירותי תרבות, אתה רוצה להחזיק שירותי ספורט. היישוב הזה עבר משבר גדול מאוד לפני ארבע שנים.

בנימין אלון:

מי עומד מאחורי זה מבחינת היזמות, גורמים פרטיים? מי יבנה?

ריקי מעוז:

כרגע זה ייצא למכרז על ידי המינהל ותבנה החברה הכלכלית שבונה שם.

מודי אורון:

יש עשרה מגרשים ועוד שניים-שלושה חלקי מגרשים שפנויים כרגע ועליהם אפשר לבנות. עיקרו של השטח בנוי, גרים בו.

בנימין אלון:

היה מאבק של הירוקים בעניין הבנייה?

ריקי מעוז:

במקרה לא היה לנו מאבק.

מודי אורון:

אתה יודע איזה גיהנום עברנו בתקופה ההיא. אני זוכר, כראש מועצה, כשרציתי להוסיף שכונה בכפר תבור הייתי צריך להתמודד עם כל עם ישראל. בוועדה ירבה קבוצה של אינטרסנטים שהתייחסה לכל מטר שלקחת כאילו אתה הולך לפגוע. לא ראו את כל הנושא. מצד אחד דיברו מעל במת הכנסת על פיזור האוכלוסין; מצד שני, כשבאת עם תכניות של הרחבת ישובים, קמו כל מיני צדיקי הדור שאמרו: לא אצלנו.

מרים פרנקל-שור:

לגבי השאלה אם הליך הביטול מעוגן בחוק - כן. חוק הגנים הלאומיים, שמורות טבע וכו' קובע בסעיף 26: "(א) לא יבוטל ייעודו של שטח כגן לאומי או כשמורת טבע אלא אם כן ביטל שר הפנים את ההכרזה כגן לאומי או כשמורת טבע. (ב) לא יבטל שר הפנים הכרזתו של שטח, אולו או חלקו, כגן לאומי או כשמורת טבע, אלא בהסכמת השר - שזה השר לאיכות הסביבה - המועצה - מועצת הגנים הלאומיים - וכל רשות מקומית שבתחומה נמצא שטח הנכלל בגן לאומי או בשמורת הטבע ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת. (ג) ביטול הכרזה על שטח כגן לאומי או כשמורת טבע, כולו או חלקו, טעון פרסום ברשומות."

במכתב של שר הפנים לוועדה כתוב: "לפי מכתב מהרשות המקומית מיום 26.12.83. כלומר, המכתב הוא מלפני 15 שנה. אני חושבת שמן הראוי היה שנקבל מכתב מהרשות המקומית עדכני יותר להיום."

היו"ר מיכה גולדמן:

ההערה שלך היא במקום. אני חושב שגם ההערה של חבר-הכנסת בני אלון היא במקום. אני מציע שהיום נאשר זאת, ובמקביל נבקש מהמועצה האזורית, באמצעות המהנדסת שנמצאת אתנו כאן, להעביר לנו עוד השבוע את המכתב, כי האישור מותנה בקבלת המכתב. כך נהיה צמודים למה שאמרה היועצת המשפטית. מצד שני לא נצטרך להריץ אתכם לישיבה נוספת.

בנימין אלון:

אני מקבל את מה שאתה אומר. אני גם לא רואה שיש פה מחלוקת אז אין סיבה להיות ביורוקרטים. אני מבקש קצת יותר פירוט מי היזמים, איזה לחצים היו או לא היו, מי יבנה, זה פרטי, זה ציבורי.

היו"ר מיכה גולדמן:

אומר לך מה קורה היום. משרד השיכון נותן קרקע מסובסדת או קרקע מוזלת ואומר: אתם תדאגו להוציא מכרזים ליזמים כדי שהיזמים יקחו על עצמם את הביצוע של כל השלבים. כך עושים בהרחבת ישובים. נותנים ליזמים להיות המובילים כדי להוריד את העלויות של הממשלה במימון הביניים.

בנימין אלון:

אני רוצה לשמוע את זה מהם.

ריקי מעוז:

קודם כל, זה ישוב עם מספר מאוד קטן של תושבים, של משפחות. כרגע יש כ-30 משפחות. תסכים אתי, שיישוב של 30 משפחות מבחינה כלכלית, חברתית, תרבותית, מכל הבחינות הוא כמעט לא יכול להתקיים. השר עושה כל מאמץ בכדי להרחיב אותו. בזמנו כשחשבנו על נושא ההרחבה, הגענו למגרשים האלה. לפני ארבע שנים הגענו למינהל ואמרנו: בואו נשווק את המגרשים האלה בכדי שניתן אפשרות להרחיב את היישוב. במינהל נתקלנו בנושא של הגן הלאומי, שההליך הזה לא הוסדר.

בנימין אלון:

מדובר על שיווק מגרשים ל"בנה ביתך"?

ריקי מעוז:

הנושא הזה נמצא כרגע בבדיקה של המועצה למול המינהל. עוד אין החלטות סופיות לגבי המסלול שבו נלך - האם זה לבני מקום, כמה אחוזים זה לבני מקום. ועד היישוב מעורב בזה, המועצה מעורבת בזה, יש שיתוף פעולה עם מינהל מקרקעי ישראל.

בנימין אלון:

מי הדוחף?

היו"ר מיכה גולדמן:

המועצה האזורית גלבוה.

רחמים עובדיה:

אני מבין שמדובר על מגרשים של 300-400 מטר לבנייה.

בנימין אלון:

אתם תדרשו תשלום על זה? איך זה עובד?

רחמים עובדיה:

אני מניח שמשווקים שם מספר מגרשים מאוד קטן.

ריקי מעוז:

בזמנו, כשנעשתה התכנית, היא נעשתה על ידי מתכנן מתל-אביב. הוא כנראה לא הכיר כל כך טוב את השטח. יש פה שורה של בתיים שהם מחוץ לקו הכחול של התכנית. הם נמצאים בתחום הגן הלאומי והם לא נמצאים בתחום התכנית 3990. גם לגבי שורת המבנים האלה, אין התנגדות מבחינת הגן הלאומי.

היו"ר מיכה גולדמן:

הלבינו אותם. איך הם קיבלו טופס 4?

ריקי מעוז:

אני לא יודעת. זה היה טרם זמני. השאלה שלי היא האם אפשר באיזה שהוא הליך להכניס גם את המגרשים האלה לתחום גדעונה?

היו"ר מיכה גולדמן:

זה לא מענייננו, זה עניינה של המועצה הארצית.

בנימין אלון:

למה לא הכנסתם את זה בהליך הביטול?

ריקי מעוז:

כי זה לא היה בתחום התכנית 3990. זאת אומרת, אני צריכה לעשות את ההליך מחדש.

היו"ר מיכה גולדמן:

אין שום ברירה. אני אומר לך את זה עם כל הרצון הטוב שלי. אני לא אעשה דבר שהוא לא צמוד להליכים.

רבותי, אני מעמיד את נושא בטול אכרזה על חלק מגן לאומי מעין חרוד להצבעה.

ה צ ב ע ה

הבקשה לביטול אכרזה על חלק מגן לאומי מעין חרוד נתקבלה.

היו"ר מיכה גולדמן:

שניים תומכים. המכתב של הוועדה לא ייצא עד שלא יגיע מכתב מהמועצה האזורית גדעונה שאין לה התנגדות לביטול האכרזה.

תודה רבה, ישיבה זו נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:00